

פרוטוקול מס' 88

מישיבת ועדה הכלכלה

מיום ג', ג' בסיון תשל"ה - 13.5.1975, שעה 13.00

נ כ ה ו:

חברי הוועדה:

י. הורביץ - היו"ר
ע. אמוראי
פ. גרופר
ע. הדר
י. כהן
א. לבני

מזמנים:

ה. גיבחרן - מנכ"ל משרד החיירות
א. בר - החאחדות הסוחרים - ירושלים
א. בירנבאום - החאחדות הסוחרים
מ. בניאן - החאחדות הסוחרים - ירושלים
ז. אייזנמן - יונייטד טורס
א. גורן - אגודת מורי-הדרך
י. דגן - אגודת מורי-הדרך
י. דה-שליט - החאחדות בחי-מלון
א. ליכט - החאחדות בחי-מלון
א. שמרון - עורך דין של החאחדות בחי-מלון
מר ספרא - חברה "אגד"
ד. קולני - יועץ משפטי, משרד החיירות
ח. פנחסוביץ - יועצת משפטית, משרד המשפטים
צ. חביב - עוזר של היועץ המשפטי, משרד החיירות

י. פלקסר מזכיר הוועדה:

ד. לב יועץ כלכלי:

א. עצמון רשמה:

סדר היום: המשך הדיון בחוק שירותי חיירות, תשל"ג-1972

אני פותח את הישיבה.

היו"ר י. הורביץ:

חוק שירותי תיירות, חשל"ג-1972

אני מודה לכם שבאחס להשחחף בדיון בהצעת החוק המונחת על השולחן שעסקו בה לפני הקדנציה הזאת. זהו אחד החוקים הכבדים שנחקלנו בהם. אנחנו עוסקים עכשיו בשני חוקים קשים אחד - חוק הליכות מסחר והשני הוא החוק הזה שנוגע לחלקי ציבור שונים.

אני מבקש בכמה מלים להסביר העמדה הכללית. לאחר מכן נבקש חזכירים מכל הנוגעים בדבר. נשמע השגות ולאחר מכן תקבע הועדה את סדר עבודתה.

ה. גבחון:

אני לא אכנס לפרטי החוק אלא אסביר את הרקע ועל מה מדובר. עבודת התיירות בנויה למעשה על שני יסודות עיקריים: (1) נעשית עבודה רבה בחו"ל על-מנת להניע את החירים לבוא לכאן ולהגדיל את הפוטנציאל התיירותי, ולהעלות את ישראל כאחד היעדים התיירותיים הנכבדים בחירות עם גורמים שונים בארצות אחרות. מאחר והתיירות הופכת בזמן הזה לאחד מענפי הכלכלה העיקריים, גם בכלכלה העולמית וגם בכלכלה של הרבה ארצות. אמנם בשנים האחרונות אנחנו עדים למשקל בתיירות הלאומית אבל הדעה הכללית שזה משבר חולף ובסך הכל הפכה התיירות למצרך יום-יומי של האזרח בארצות המפותחות. ואם כרגע בגלל המשבר הכלכלי ישנה ירידה בתיירות הרי הירידה היא זמנית וכמו שהצרכן בארצות המפותחות יחזור למצרכים אחרים כך הוא יחזור כאשר תגדל ההכנסה הפנויה שלו להוציא על חירות. מה שקרה בשנים האחרונות לא שהאנשים ויתרו על החופש שלהם אלא הם נסעו קרוב יותר הביחה כדי לחסוך בענין הזה. פשוט יש שינוי בחלוקה של התיירות. במספר התיירות הכללית לא חלה ירידה אלה חלה עלייה. ההכנסה הלאומית של ארצות רבות סבלה מזה - זה צד אחד של המטבע.

הצד השני של המטבע זה פיתוח שירותי התיירות בארץ על כל מה שכרוך בכך. כי הצד הראשון משלים את הצד השני. כלומר, אין טעם לפתח שירותי חירות בארץ אם לא יבואו תיירים כדי ליהנות ולשלם בעדם חוץ כדי רוח גם לפרט וגם למדינה. מצד שני גם השירותים הטובים ביותר לא יועילו אם לא יהיו תיירים. לעומת זאת גם עבודת עידוד עניפה והמוצלחת ביותר לא תחזיק מעמד לאורך ימים אם שירותי התיירות בארץ לא ימלאו את חלקם כי אפשר מבחינה זאת למשוך תייר פעם אחת או פעמיים. השאלה אם שמה של הארץ כארץ תיירות ילך לפני או, להיפך, האנשים שיבואו יוציאו את שם הארץ רעה בחו"ל ואז כוורתים את הענף שיושבים עליו.

בנושא של שירותי התיירות יש ענין של רמת השירותים, צורת השירות והגינות השרות וגם עלות השירות. בכל הדברים האלה של רמת השירות, עלות השירות וטיב השירות, לצערנו, בארצות רבות אין יכולים להגיע לתוצאות הנדרשות בלי שתהיה רגולציה מסעם הממשלה בשטח הזה. ברור שבכל הדברים האלה המשרד פעל כל השנים לכל. הוא גם מתכוונן בעתיד לפעול באמצעות הגופים היציגים של התיירות השונים. קיימות ליש המשרד ועדות מייצעות של החעשיה בכל הענפים.

במשך השנים, ובעיקר לא במצב של שפל בתיירות, כי בשפל התחרות עושה את שלה והרבה מן הבעיות בשוק של קונים נפחרות מעצמן. אנו מקוים שזה לא יהיה לעולמי"ם שוק של קונים ומקוים שהפער בין ההיצע לביקוש ייסתם לטובת הביקוש. שהביקוש יגדל ואם לא נגיע לפער הפוך לפחות נאזן את הביקוש להיצע.

בלי חוק שיטיל את מרותו על השירותים השונים כי יש ניצול לרעה של התייר וזו לא מידה מגונה של ישראלים זה כנראה דרכו של אדם במקרים מסויימים יותר ובמקרים מסויימים פחות. הצרה היא שזה אחד השטחים הרגישים שדי אם 2-3 אנשים חוטאים לרמת המוסר ולאחיקה המקצועית וכל הענף סובל והחעשיה סובלת ומשק המדינה סובל.

אם החייר נפגע במקום אחד הוא אומר שישראל היא כזאת. פגיעה של בודדים תפגע בחעשיה כולה ובמשק הלאומי כולו. זו החורה ביסוד חוק התיירות.

ח. גבחורן:

ופה אני צריך לומר שאין חילוקי דיעות ביחס לצורך בחוק חירות. יש כמובן חילוקי דיעות שמובנים בהחלט כמו לגבי השאלה מי צריך לעשות את הפיקוח ובידי מי תהיה סנקציה. בעניין זה יש חילוקי דיעות בכמה גופים יציגים של החעשיה שחושבים שהם בעצמם צריכים לעשות את הפיקוח וגם סנקציות. האמת היא שאילו היה הדבר אפשרי משרד התיירות היה מאושר לעשות זאת. ושוב על סמך נסיון - נסיון בעיקר בחודשי השפע של התיירות - הוכיח, לצערנו, שענף התיירות עצמו, ולא שאין רצון טוב בגופים היציגים, הם קצת חסרי אונים בעניין הזה. חוששני שגם חוק לא יסדיר זאת לכן משרד התיירות מבקש לעצמו כמה סמכויות שכרגע אינן מעוגנות בחוק. חלקן מופיעות בצוים וחלקן זה מנהג מדינה. ראינו שבחקופה של שפע כאשר יש לחץ של תיירים על השירותים נמצאות חוליות חלשות. ואילו זה היה רק החוליות החלשות לא היינו מעסיקים את כל המדינה לחוק מיוחד אבל כאשר נקרעת החוליה הזאת היא פוגעת בחעשיה כולה. לכן ראינו לעצמנו, כמו בארצות אחרות, להגיש הצעת חוק זו. אני חושב שזה מסדיר את הדברים בצורה סבירה ביותר אם כי אני בטוח שהחוק בסופו של דבר יצא מכאן מחוקן.

י. דה-שליט: אני רוצה להקדים כמה משפטים ולומר שהתאחדות בתי-מלון מאז ומתמיד ביקשה ודרשה חוק לעודד התיירות. כך שעל עצם העובדה שהחוק הזה מונח על השולחן אנחנו מברכים על זה.

דבר שני - גם שר התיירות וגם משרד התיירות ערים לחרומה שהם חורמים לתיירות והזמן שהם מקדישים לזה. החוק הזה כפי שהוא מונח על השולחן אינו עונה על בעיות התיירות ואינו עונה על המצב שנשני סעמים עיקריים: (1) זה למעשה חוק פקוח על גורמי התיירות ולא חוק תיירות, מבלי שהמחוקק יקבע את ההסדרים בענפים ואח כללי המשחק. מוצע כאן לתת סמכות לשר שהוא יוציא תקנות לפי ראות עיניו שנוציגו יפקחו על התקנות שהוא יוציא ויוכלו להיכנס לכל בית מלון ולערוך חיפוש ללא צו של בית המשפט וגם להעניש ולשלול רשיון אפילו לצמיחות. זה בבחינת חוק שהשר נחן והשר לקח - והכל בידי השר. יש פה אלמנט גם של חוסר דמוקרטיה וגם אי מעשיות. (2) הסיבה השניה שהחוק הוא לא מעשי שהוא היום בשנת 1975 הוא למעשה לעג לרש. סיוטת החוק נכתבה בשנת 1972 על סמך נסיון רע שהיה בשנת 1971. החוק נכתב על סמך התמורה שחלה בתיירות. מצדו שהסיוטה נכתבה חלה תמורה הפוכה והיחס הוא הפוך הן מבחינת היצע החדרים והן מבחינת הביקוש. כך שכל אותן הבעיות שנראו חמורות בשנת 1971 הן אינן חמורות היום ויש להסיק שהן לא תהיינה חמורות אפילו אם התיירות תחזור לתקנה.

למעשה, מה שהחוק הזה מתיימר לעשות הוא להיות שוטר שמסדיר תנועה בזמן שאין תנועה. החוק צריך להיות כך שהוא יעודד את התנועה. למשל, סעיף 3(3) אומר: שהשר יכול לחייב העוסק בשירות תיירות להמציא ערובה וכיטוח, בדרך שתיקבע, למילוי התחייבויותיו וחובותיו ולהספקת שירות מהימן ונאות.

האם יעלה על דעת מישהו שמשרד המסחר והחעשיה למשל, יבקש ערבות בנקאית מיצרן המייצר עבור צד שלישי? - החוק הזה אומר כך. אם צריך לתח ערבות על שירות אז מדוע רק מלונאות או תיירות? - מדוע לא הממשלה? - מדוע לא יתן המשרד ערבות שהשירות שלו יהיה בסדר? - מדוע לא כל קיוסק, חנות בנזין וכל בנק?

למשל, סעיפים 6 ו-8 באים לקבוע היחר לשר להוציא תקנות איסור לטרב לשירות או להחנותו. הסעיף הזה איננו מעשי ואיננו דמוקרטי. למשל, ישנה תקנה שחייבים לספק מיץ חפוחי זהב טרי - אבל אי אפשר להשיג פרי כזה בקיץ. ומי שיעבור על התקנה הזאת הוא צפוי לעונשים.

לפי הסעיפים האלה יכול השר לקבוע כמה שעות מורה-הדרך צריך לעבוד, איך הוא צריך לעבוד וכו'. לפי מה שאנני קורא את מה שנאמר פה הוא יוכל לקבוע גם את שכרו ותנאי עבודתו - זה נכון לגבי כל מי שעובד בתיירות.

י. דה-שליט:

כאן השאלה אם לא באים בחוק הזה לשים קץ לענין שהוא בטנור הדמוקרטיה וזה חופש העיסוק. מורה דרך חייב לצאת לעבודה. סעיף 8 מפקיד בידי השר את ניהול בחי-המלון. כלומר, שהשר יהיה מנכ"ל של בחי המלונות. השר יקבע או רשאי לקבוע אילו סוכני נסיעות יעבדו, שם איזה בחי-מלון ולא יזה סוג של חיריים יוקצו לאיזה סוג של בחי-מלון. אם החייר לא ירצה, יגידו, יש חוק שמחייב אותך.

הענין הזה הוא בין הספק לבין היצרן הוא ענין שהוא בנפש הענף. התערבות ממשלחיה בהסדר היחסים שבין הספק ליצרן והרום אח הענף ולפרוטקציוניזם יהיה לו כנפיים שלא היה מעולם. פקיד במשרד התיירות יוכל לקבוע איזה מלון חלק קבוצה מסויימת ועם איזה סוכן הוא צריך לעבוד. אם הוא מחבב אח בעל בית המלון אז יהיו לו הרבה קבוצות. וכאן יכול פקיד לכוון את החנועה למי שהוא רוצה. ומי ישא בהפסדים, אם יהיו כאלה, בין היצרן לספק? הסעיף הזה מרשה לשר לעשות כבחורך שלו ללא כל החתיכות לבעלי בחי-המלונות. בעלי בחי-מלון מפקידים את ניהול בית המלון בידי חברות כהילטון ושרתון בגלל שהם מאמינים שהם יוכלו למלא את התפוסה. פחאום בא החוק וקובע לאיזה בית מלון אני אלך. אם מלון הילטון רגיל לעבוד עם אמריקן אכספרס יגידו לו אינך עובד עם הילטון אלא עם בית מלון אחר. זה דבר שהוא בלתי מעשי והוא מסוכן מבחינה ציבורית ומסוכן מההשלכות שיכולות להיות עם נקיון כפיים. כמו-כן הוא לא דמוקרטי. אני לא חושב שמישהו היה מעלה על דעתו לקבוע מה יהיו היחסים בין הספק והיצרן בחעשיה.

סעיף 12(א)(3) קובע שאם לדעת השר או מי

שהוסמך לכך מטעמו התנהגותו של בעל הרשיון יש בה כדי לפסלו מלהיות בעל רשיון או בעל הסוג או הדרגה שניחנו לו. במלים אחרות: הוא יכול לפסול פרנסתו אם האוכל לא היה טעים לחיכו. האם יכול שר המשטרה להגיד לי אני פוסל את רשיון הנהגות שלך בגלל התנהגותך? - הוא יכול רק במידה והגעתי ל-12 נקודות ויש כללי משחק בענין. הוא לא יכול מחר בבוקר להגיד לי לא מצא חן בעיני כאשר נסעת מחל-אביב לירושלים ולכן אני פוסל את הרשיון שלך. כאן כחוב שהשר הוא שקובע חקנות, הוא המפקח והוא השופט. ולאחר מכן מי שרוצה לערער חייב לערער בפני השר.

אני מכיר קצת את היחסים בין ענף התיירות לבין

משרד התיירות ואני מאמין שהחוקים האלה פותחים פתח לשתיחות ממדרגה ראשונה. כי בסופו של דבר אם בעל בית המלון או עובד המלון צריך למצוא חן בעיני השר או מי שמונה מטעמו בקשר להחזקת הנהגות - מה צריך להסיק מזה. אם מבקר שמינה השר יכול לערוך חיפוש בלי צו של בית משפט - מדוע זה כך? - האם באמת היו מקרים כאלה חמורים מבחינה פלילית ביחס שבין ענפי התיירות והלקוחות שכאן צריכות להיות פשיטות ולתפוס כל דבר? - ואם הוא הפריע למבקר במילוי תפקידו דינו - קנס 5,000 ל"י או מאסר ששה חודשים. אפילו החוק לא כתב שהמבקר חייב להיות בעל מקצוע שחייב להבין במה שהוא מבקר. שהוא יכול לבוא לבית מלון ולעשות כבחורך שלו ויחפוס כל חפץ?

לפי סעיף 20(א) השר רשאי לקבוע עבירות לפי

חוק זה שהן עבירות קנס, אח שיעורי הקנס שיוטלו עליהן ואח דרך החשלום ובלבד שהקנס לא יעלה על 500 לירות. שיעורי הקנס יכול שיהיו שונים לפי סוגי שירותי התיירות ודרגותיהם. כלומר, אין כל קריטריון בחוק איזה עבירה דינה חשלום קנס. על זה צריך להחליט אותו מבקר שבא לבית המלון. מה זה? - סוגרים ופותחים את המלון חוך 5 ימים אפשר לקבל פסק-דין? - הענין איננו מעשי. אם יהיה מעשי הוא יהיה הרסני כי יסגרו פחאום מלון מחי? - באמצע העונה.

בסעיף 19(א) כתוב: שחייב האדם להוכיח שהעבירה

שמיוחסת לו נעברה שלא בידיעתו. שימו לב: לא התביעה צריכה להוכיח. כלומר, בעל בית המלון צריך להוכיח שהוא לא ידע שהקופאי שלו או המלצר שלו עשו משהו - האם יחכן דבר כזה? - כתוב בפרדש בסעיף 19(ב) נעברה עבירה גם מעבירו או שולחו של העבריין יאשם בעבירה. וחובה ההוכחה היא עליו.

י. דה-שליט:

בסעיף 23(א) כחוב: הוגש אישום נגד עוסק בשירות תיירות, רשאי השר או מי שהוא הסמיך לכך, לצוות על הפסקת מתן השירות לרבות סגירת המקום שבו ניתן או מוצע השירות, עד למחן פסק-דין, אולם בית המשפט רשאי, לבקשת הנפגע, לבטל את הצו, או לאשרו עם או בלי שינויים; צו כאמור ייכנס לחקפו חמישה ימים אחרי נתינתו, אם לא צויין בו מועד מאוחר מזה ואם לא בוטל לפני המועד.

כלומר, עבר הקופאי עבירה יסגרו את בית

המלון?

עכשיו אני רוצה לדבר על עצם הבעייה. רבותי, להוציא את שנת 1971 שהייתה שנה ברוכה בחיירים, מדינת ישראל לא נתברכה באחוז תלונות כל כך גבוה. שכחתי להביא אתי מכתב שקבלנו ממועדון התיירות שבמרץ היו 26 תלונות נגד בחי מלון - וזה אחוז גבוה מאד. לפי דעתי אפשר עוד לחיות עם זה. אנחנו גם לא צריכים להיחפס לאכזבות. אין בכל הענף הזה עבירות במזיד. אם אחד עושה מעשה במזיד ורושע רישומי יחר בסופו של דבר זה מזיק לו ישירות.

ישנן טעויות וישנו חוסר נסיון וישנו ניהול

לא הכי טוב אבל אלה אינן עבירות שעושים במזיד. הדגשת הענין כאילו ענף התיירות זה ענף שמיועד לפורענות - זה לא נכון. אפשר גם להחייחם להרצאתו של השר ביום ו' שהוא דוקא שיבט את ארגוני התיירות ודרך העבודה עם התיירות. החיירים לא ייהנו מהחוק הזה כי אם יסגרו את המשרד למדריכי התיירות מזה התייר לא יהנה הוא רק יסבול. אני חושב שהמצב היום לא כל כך נורא. במיוחד עכשיו כאשר אין תלונות וההיצע עולה על הביקוש. לדעתי צריך חוק אבל צריך גם חוק שיסדיר את כל מה שקורה בחוק הענף, מי יכול להיות מורה דרך, באיזה תנאים, מי יכול לבנות בית מלון ומה מגיע לו כדי שלא חיה איפה ואיפה. שיקבל לפי חוק את הדברים שהענף משווע אליהם שיהיה סדר ושכל אחד ידע מה הן חובותיו ומהן זכויותיו. אם כך יהיה החוק אנחנו נברך עליו.

היו"ר י. הורביץ:

היינו רוצים לשמוע ממך קצת יותר דברים ממה שאמרת מכיון שאחראי את הענף מהשורש. היינו רוצים לשמוע על איזה בסיס צריך להיות החוק ואיזה נקודות חשובות יש להכיל בחוק.

ח. גבתון: הברונה היא לא לגבי הזכויות של האנשים שעובדים בענף אלא מהן הזכויות של החייר - זה העיקר.

י. דה-שליט:

אני לגמרי לא מזלזל בזכויות האזרחים. ישנה בעייה בוערת שהמדינה מפסידה הרבה מאד דולרים וזאת בגלל החחרות הפרועה שקיימת בענף. המחירים ירדו למחירי הפסד. בהרבה מקרים ישנם מפעלים שכל שהחיר מתאכסן יותר הם מפסידים יותר והמדינה מפסידה מטבע זר. אני חושב שהנושא הזה צריך למצוא הסדר בחוק. כמו-כן ענין הרכב לחיירים צריך למצוא הסדר בחוק מי זכאי ומי לא זכאי. ענין של בחי-מלון ודרגותיהם, כיצד קובעים את הדרגה. כל הדברים האלה חייבים להיות מעוגנים בחוק, ומהם יתקינו חקנות להסדרת חלקים של אותו חוק.

יש דברים שכחוכים בחוק הזה שהם ממוחקים.

אינני גורס שלא צריך להיות פקוח אבל אני לא גורס שהשר יהיה הפוסק אלא בית המשפט. אני גורס שמי שמבקר את בית המלון חייב להיות איש מקצועי. כי מה שצואב לחיירים זה לא רק בית-מלון. אם רוצים לעשות סדר מבחינת התיירות בואו נסדיר את האדיבות של הקהל, את הסכסוכים שקיימים בינינו - זה מעכב את האוירה של החייר - זה בסך הכל חלק קטן מאד. אם אנחנו רוצים להסדיר כדי שיהיה יותר טוב לחייר אם כך יש הרבה דברים שצריך להסדיר שהם מחוץ למסגרת התיירות אלא בכל המדינה כולה.

מר דה-שליט דיבר על רוב הדברים שאפשר לדבר עליהם שיש בהם למתוח בקורת כללית על החוק.

א. שמרון:

אני רוצה לצרף שתי הערות:-

(1) מבחינת החסר - חסר כנסת בחקיקה

הישראלית הוראות שיסדירו את האחריות של הפונדקאי וחסרות הוראות בדבר זכויות הלקוח במלון כדי לקבוע מה בדיוק זכויותיו. כאשר כחוב: ההנהלה אינה אחראית... האם באמת ההנהלה איננה אחראית לזה?

רצוני שהסדרה של זכויות והחתיבות הדדיות

בין לקוח לבעל אכסניה יבואו על סדרם.

(2) למעשה זה אפילו לא חוק פקוח אלא זה חוק

שמכיל יפוי כח לשר התירות לקבוע תקנות שמבחינת הסכניקה זו סכניקה מחקופת מלחמת העולם השניה שהכל הוחק ע"י צוים על-מנת להסדיר בעיות מיוחדות שהתעוררו בעתות מלחמה. בדרך דומה המשכנו את הדרך של החקיקה האנגלית בדרך של צוים מבלי כל פקוח חקיקתי של המחוקק הראשי. המשכנו בדרך הזאת עד 1948 וב-1957 ע"י חוק פקוח על מצרכים ושרותים שברובו הוא חוק מסמך והוראות מהותיות הוכנסו בדרך של חקיקת משנה ע"י השר. אינני אומר שזה דבר רע אבל במה דברים אמורים? - כאשר אתה מפעיל חוקים מסוג זה בתקופה של 25 שנים בל נשכח שחלק ממה שקיים בהצעת החוק הוא פרי חקיקת משנה. יש פה הנצחת מצב משפטי לפי מה שקיים היום. האם לא קיימת אפשרות לבוא ולהגיד לכנסת למה לכם להסמיק את השר תקבעו אתם בוועדה בהשתתפות כל הגורמים את העקרונות בחוק עצמו. יבואו אחר כך תקנות להשלים פרטים. אני בטוח שחלק נכבד מחקיקת המשנה שקיימת היום יכולה להיות מונצחת בחוק זה. חבדקו ביחד מהן ההוראות הקיימות בצוים ומה שטוב יש להכניס בחוק ראשי.

הערה אחרונה - על מוסד שיפוטי כחוב שהוא

ועדת בקורת. אני חושב שהבית הזה צריך להיות מעוניין לא להרבות ברשויות שיפוטיות. אינני יודע אם רשות בית המשפט לענייני עבודה - זה דבר מוצלח. לפי דעתי יש לנו בית משפט שלום והוא מוסמך לדון בכל הסוגיות. לשם מה אנחנו זקוקים למוסד שיפוטי נוסף? - יש לצמצם בחוספת מוסדות שיפוטיים. יש לנו רשת של בחי-משפט טובה מאד שצריך להחפאר בה.

היו"ר י. הורביץ:

נחמזל מזלנו שאיש כמוך יושב איתנו. נניח שנקבל את הגישות שלכם - מה-היית מציע לנו - בענין החוק הזה - האם יש לך מה להציע?

א. שמרון:

בענין אותו פרק שנוגע לזכויות והחתיבות של האזרח לעומת הפונדקאי - כאן יש מקום לשנות. ישנה בעיה של הסמכות של השר - כאן היה צריך להיכנס אותו חומר שהוא חבוי בצוים. צריך לבור אותו ולהכניס אותו הלכה למעשה ולא להשאיר אותו כחקיקת משנה. ברור שדבר כזה לא יכול להיעשות ע"י הועדה הזאת בלי שיחוף שוטף של משרד החירות ועם כל הגורמים הנוגעים בדבר.

בעיה אחרת - מי צריך להיות הרשות אשר קובעת

מחירים - האם זה צריך להיות אך ורק משרד החירות או ביחד עם וועדה מייצגת או שיחוף של הגורמים היציגים של הענפים השונים במסגרת הקיימת. מה צריכה להיות בדיוק התרכובת של ועדה מסוג זה - זה צריך להיות בחוק ולא בחוק מסמך.

הייתי אומר עקרונות במידה והם טובים ונמצאים

בצוים יש להכניס אותם בחוק. במידה וחגיעו למסקנה שהם אינם טובים יש להוציא את זה, ולהשאיר לנו חוק פחות או יותר מלא וכאשר יבואו תקנות הן תשלמנה את המצב או יצרו מצב חדש.

י. דה-שליט:

אני רוצה להשלים נקודה שמר ~~מרוץ~~ הזכיר אותה. כל נושא הביטוח אינו מוגדר בחוק. כלומר, אפשר לבטח ואפשר לא לבטח. הממשלה אמנם דואגת כאשר היא נוחנת הלוואות ~~לכתי-מלוך~~ שיהיו מבוטחים נגד אש ונגד רעידות אדמה. אין חובה לבטח נגד גניבות וכו' זאת נקודה שיכולה להיות בחוק.

א. גורן:

אני מרשה לעצמי לחמוך כמעט ב-100% בדברים שהושמעו ע"י עמיתנו נציגי בתי-המלוך לכל הקשור לחוק מבחינה כללית. אני רוצה להדגיש בכמה נקודות את הצד הציבורי-מוסרי של מערכת היחסים בין מכלול נותני השירותים לחייר לבין החייר עצמו. במקרים רבים מאד נחוץ היה החייר לשירות לב ולניצול כמעט מכל צד הגורמים. אני רוצה להדגיש שמורה-הדרך הוא האחרון לכך. ברוב המקרים אלו היו חנאים שהוכחו לו ע"י משרד הנסיעות, התאחדות הסוחרים, בתי-המלוך וכו'. הם קבעו את המצב בענף הזה. הם הכחיבו את החנאים ומורה-הדרך פעל לפיהם.

ביחס לסעיפים 12 ו-20 אני סבור שהם מצאו ביטוי מלא בפיקודמי וזאת ההוראה הבלתי דמוקרטית שבאיזה שהוא מקום היא מעניקה כח כזה וסמכות כזאת לשר החיירות. היינו מוכנים לקבל את סמכותו של שר החיירות כי הוא איש בעל שקול דעת וכאיש שיכול לבדוק ענינים לגופם. הרי בדיעבד אנחנו יודעים שניצוע החוק יהיה מופקד בידי פקיד ממונה שהוא ינצל אותו כראו עיניו. לכן ~~אני~~ חייב להדגיש את הנקודה הזאת כפי שנאמרה ע"י מר דה-שליט בדבר היכולת של שימוש בחוק הזה בשירות לב גמורה. מספיק שמורה-הדרך יהיה בעל שפם עקום ואוחו פקיד מורשה שיבצע את החפיק הזה לא ימצא חן בעיניו. החוק נוחן לו סמכות במקום לפסוק להעניש וכו' - מבחינה משפטית זה אנטי דמוקרטי.

ישנו סעיף נוסף שעם כל ההבנה אני מבקש מאד מחברי הוועדה שיקבלו את הרצון העז ביותר שלנו כולל נסיון של שנתיים וחצי להפוך את הרעיון לכלל מעשה. מורי-הדרך פועלים בענין זה במשך שנתיים וחצי בכל כוחם כדי להגשים הלכה למעשה את אותם הדברים שהצעת החוק שואפת להגיע אליהם וזה נאמר בסעיף 7.

בסעיף 7 המוצע קובע באופן ברור ביותר שאסור למורה-הדרך לקבל עמלה כאשר כל הענף כולו פועל על עמלה ורק למורי-הדרך מכתבים בנושא הזה.

ישנו איחי מסמך שבו מטילים על מורה-הדרך לקחת תיירים למסעדה עם שם המסעדה, התאריך וכו' כאשר האנשים אוכלים על-חשבונם הם והמדריך חייב לתת העתק לאותה חברה והיא מקבלת עמלה מהמסעדה כאשר החייר אכל מכספו הוא - וזה לא סוכן אחד.

אגודת מורי-הדרך הפיצה תזרז לכל המסעדות הקשורות לענף, גם למזרח ירושלים ולבית-לחם, הודעה ובקשה בלתי משתמעת לשתי פנים שלא לחת למורי-הדרך כל עמלה על הארוחות. הדבר הראשון שקרה שאם עוד נמצא סוכן נסיעות שלא היה שותף לעיסקה הזאת הוא הפך להיות שותף. אם מורי-הדרך לא מקבלים את הכסף אז אני מקבל. הנהג ומורה-הדרך זכאים לארוחה חינם אבל שום חמורה אחרת הוא לא מקבל. התמורה היחידה שאנחנו מבקשים שאח המחיר הזה שהיינו אמורים להעניק תורידו ממחיר הארוחה לחייר - וזאת עשינו. נכנסו סוכני נסיעות לנדשא הזה ואמרו אם מורי-הדרך לא מקבלים אז אנחנו נקבל. כלומר, המגמה החיובית של הורדה ממחיר הארוחה לחייר - נרדה מהפרק.

אני מדבר בשם ארגון מורי-הדרך שאינם שייכים לאגד ולדן - שם לא חייבים לעשות זאת. גם בדין וגם באגד ישנה הוראה מעוגנת בחקנות שאם מורה-דרך שלהם לוקח עמלה או טיפים צפוי להיות מסולק מן העבודה. אם יש כאלה הם קבלו קנסות של עשרות אלפי לירות.

לגבי מורי-הדרך שאינם נחונים לגזירות הללו אני יודע מחוץ נסיון שרבים מאד, בפרט בשנתיים וחצי האחרונות, תמורת 10% שמקבל מורה-הדרך במקום זה או אחר על קניות החייר, הוא מגלה את מלוא האחריות לגבי מה שקורה עם החייר. לא הובאו שום עובדות ושום הוכחות שחייר בודד שהיה ברשות עצמו והונו אותו בבית מסחר יכול היה למצוא מישהו שיהיה אחראי להונאה הזאת.

א. גורן:

יש בידינו הרבה מאד הוכחות שכאשר מורה-הדרך היה אחראי על החייר הרי שאותו חפץ או אוחו חכשיט הוחזר לאוחו מקום וכספו של החייר הוחזר. אז אותה מידה של אחריות שמורה-הדרך גוזר על עצמו אינני סבור שישנו עוד חוג בארץ שמודע לעחידו של הענף כמו מורה-הדרך.

אני חוזר ומטעים את דבריו של מר דה-שליט שלדעתו הצעת החוק היחה אמורה בפרוש להחייחם לעידוד החיירות ובחוק זה הסדרת היחסים בין כל הגורמים השוחפים בנושא הזה: בחי-מלון, סוכני נסיעות, בחי-מסחר וכיו"ב. כל עוד שאין הסדר כלשהו בענין הזה אני סבור שלחוק לא יהיו שיניים ממש כשם שהיום לאוחם הצוים והתקנות ששר החיירות מחזיק בידינו אינו יכול ליישם אותם הלכה למעשה.

לדוגמה - לפני שנחייים נחקלנו בכעיה של הדרכה בלחי מוסמכת. על פי החוק אסורה הדרכה כזאת. אסור לאדם שאינו מוסמך כמורה-דרך ע"י משרד החיירות להדריך - היה על זה ויכוח ארוך. למעשה, למשרד החיירות אין כח לבצע את החוק הלכה למעשה. אנחנו הצענו שכל מורי-הדרך למעלה מ-300 איש יגזרו על עצמם עול החנהגות מקצועית. כאשר החלוננו על האחרים שעושים זאת אמרו תמצאו הוכחות ונטפל בה. המצאנו הוכחות ושום דבר לא נעשה בענין הזה. הם לא ביצעו עד היום למרות העדויות ולמרות ההוכחות. מדוע לקבל חוק אם לא יהיה כח לבצע אוחו.

היו"ר י. הרביץ:

אני משער שהנגע של סיפים ועמלות זה דבר קיים ולא דוקא לגבי מורי-הדרך בלבד. אני מקבל שמה שאמרת זה נכון. הנסיון הנועז של משרד החיירות להציע לנו שנחתוך בכשר החי, מנוהג שהפך להיות מנהג מדינה. מורי-הדרך ברובם מקבלים עמלות כצורה זו או אחרת. החוק הזה בא לחתוך ולעקור נגע. אנחנו חושבים שהוא פוגע במוסר, ובכל מיני דברים אחרים. אני מבין שאתם מאמצים את זה אבל אתם רוצים שהאיסור הזה יחול גם על האחרים. אני רוצה לשאול: האם אתם מאמינים שהציבור יוכל לעמוד בגזירה הזאת. אני אינני בטוח שהצעת החוק תחטל את ענין העמלות של מורי-הדרך ולא רק מורי-הדרך אלא גם בשרותים אחרים. תאמרו לנו בפרוש - מה דעתכם על כך?

מר ספרא:

ידוע שבשירותינו מאוגדים הרבה חברים שהם מדריכים. החלבטנו קשות בכעיה הזאת. חשבנו שרצוי שחיינה אצלנו אמות מידה של התנהגות. בתקנון האגודה שהוא חמור מאד ישנו סעיף שאומד שמי שלקח עמלה או טיפ באגד לא יהיה בין שורוחינו. נחנו קנסות של מאות אלפי ל"י. כלומר, היחה מגמה ליצור אמות מידה של התנהגות. אבל במרוצח השנים קרה מה שקרה בארץ כולה וגם באגד. אנחנו לאחרונה חושבים שאולי לגבי טיפ ~~מה שנקרא~~ מחת כנראה נחיר אבל לא בחוק. זה בסך הכל פועל יוצא של התנהגות המדריך. אם הוא משביע את רצונו של החייר אז או שהוא יתן-מתת למדריך או שלא יתן. זה פועל יוצא מהתנהגותו של המדריך. דעתנו לגבי עמלה היא שלילית.

אנחנו כ"אגד" מבצעים טיולים ומביאים חיירים למסעדות זרות ולפעמים זה אלפי חיירים ולא לוקחים עמלה לעצמנו. אנחנו טוענים שלאחר שממלאים את האוטובוס בחיירים ועושים כל מיני פעולות עד שהחייר מגיע לאוטובוס מי זה אומר שדוקא לנהג ולמדריך שמביאים את החייר-למסעדה חהיה הזכרת לקבל עמלה. הוא במקרה המדריך והוא איננו קובע באיזה מסעדה האוטו ייעצר. לכך אנחנו אומרים שבנושא הזה של עמלות דעתנו נחרצת שאין להחיר את זה - אבל איננו יודעים את הדרך לכך.

נכון שהענף בנוי על עמלות, פרט למורי-הדרך. אלה שהשקיעו בענף הרבה למשל, האוטובוס וכו'. מורה הדרך לא משקיע אגורה ולכן לא מגיעה לו עמלה. אני אומר שאלה שהשקיעו כספים להם מגיעה עמלה. אני מחכוון לסוכני נסיעות ולבחי-מלון. אוחו סוכן נסיעות מחזיק משרד ופקידים, ע"ש לו השקעות הוא חי על העמלות.

מר ספרא:

לענין החוק - באופן עקרוני אנחנו בעד חוק שיסדיר את העניינים בענף. אבל נדמה לי שהחוק כפי שמוצע פה הוא איננו טוב. מטרת החוק היא להגן על הצרכן או החייר והוא נובע מחקופה שיא שהיתה בענף. לצערנו החקופה הזאת חלפה והיום המצב הוא הפוך. היום ישנה מלחמה לחיים ולמוות על מתן שירות לחייר מה שיותר טוב. סוכני הנסיעות אוכלים אחד את השני חי וזה מחבטא בשני משורים: - (1) מישור המחירים (2) במתן השירותים. כל אחד משדל לתת את השירות הטוב ביותר - אין כמעט היום חלונות. אם ישנן חלונות זה מפני שהענף עוסק באנשים ואנשים יש מגוונים שונים. לעולם לא חשביע את רצון כולם. יש תלונות אוביקטיביות ולא צריך להתרגש מחלונות כאלה. היום הבעיה היא לא של שירות לא טוב היום השירות הוא טוב. מטרת החוק הזו היא לשמור על רמת שירות. שר התיירות הצהיר שהוא יחייב ישראלים לצאת מבתי-מלון. היום בתי-המלון מתחננים שיבואו ישראלים.

צריכה להיות חחרות חופשית בנושא הזה. כל סיור שמארגנים חייבים לקבל את אישורו של משרד התיירות אבל לא יכול להיות שהוא יחייב אותי לבצע סיור גם אם אין נוסעים. הוא לא יכול לחייב אותי אחר הסע בכל מספר.

לא נראה לנו הענין של הבקורת. איננו נמצאים בעיחות חרום ולא יכול להיות שיכנסו פקחים של משרד התיירות ויחרימו כל חפץ שייראה להם. אני חושב שהם פשוט החטיאו את המטרה.

אני מחייחם לנקודה הזאת למרות שאני מקווה שהוועדה חתייחם לחזכיר שלנו וזה ענין של מקומות אכסון. לשר תהיה סמכות לחייב בתי-מלון - זה לא רלוונטי היום. דניח שאנחנו מתכננים סיורים עפ"י חכנית קבועה ואומרים לבית המלון שאנחנו מגיעים ביום זה וזה. לא יתכן שהוא יגיד לנו מחר אין לי מקום עבורכם. או אם אני בא לבית מלון איכס וקובע איתו שאני בא במשך כל השנה בחאריכים מסויימים. אז לא יתכן שבפסח הוא יגיד לי היום יש לי קליינטים ישראלים עם מחירים טובים יותר ולכן בשבילכם אין לי מקום.

לכן סעיף 8 שמר שליט ראה בו שלילה אני רואה אותו באור חיובי. אנחנו רואים את החוק בצורה חיובית. אבל כפי שהוא מוצע היום הוא איננו מתאים למציאות יש לערוך אותו מחדש כי ישנם סעיפים רבים שהם אינם רלוונטיים. שניח - אף פעם לא נגיע למצב שהיה פעם של החעוררות יהודית כזאת. אני אשמח שתהיה חיירות כפי שהיתה אבל אני אינני מאמין. מה עוד שהאמצעים שעומדים לרשותנו היום הם מעל למה שהיה פעם גם מבחינת כמות בתי-המלון. היום אנחנו נחקלים בחופעה של חחרות בלתי הוגנת מצד הערבים. עליהם לא חל החוק או צווים הקיימים עד היום. אנחנו חיים במציאות מסויימת ואיננו יכולים לרדת מסטנדרטים מסויימים. הערבי לוקח כל אוטו שהוא רוצה. בא מירדן אוטו שלא עבר רישוי. אתן דוגמה ואני אחראי למה שאני אומר: מובילים ערביים מקבלים קבוצות מסוכנים עוד בחו"ל ומקבלים את החשלום במטבע זר ופורעים אותו בניירות. זה מביא נזק גם למדינה - שימו לב לענין הזה.

היו"ר י. הורביץ: אנחנו נמצא דרך לברר את הדבר הזה.

א. בירנבאום:

ציבור הסוחרים מצטרף להצעות העקרוניות שהציע מר שמרון. חלק גדול מהן זה נכון גם לגבי הצעת חוק הליכות מסחר. השפל והירידה החלולה שפקדה את הענף בשנתיים האחרונות היא לא רק תולדה של מצב בטחוני כלכלי בינ"ל אלא גם תולדה של המצב הפרוע ששרר בעבר והשורר גם היום בשירותי התיירות בהיעדר חוק שירותי תיירות. כדי להפגין אני נזקק דוקא לאותו סעיף 7 האוסר לקיחת או מתן עמלה למדריך חיירים. כי היום מדריכי חיירים לוקחים עמלה למי שמוכן לתת להם של 25% ויותר ממחיר הסחורה. הדבר מייקד את ישראל כארץ חיירות ומוציא את דיבתה רעה. שמחתי שידידנו מאגד אמר שמטבע תוך חיוני לאיזון ההכנסות ולהקטנת הוצעות המסחרי של ישראל. המטבע זר עלול להגיע לא לסתם אנשים כירדן אלא אפילו לאוייבנו מארגוני המחבלים. כי מדריכי התיירים נוטים לקחת את התיירים, בעיקר בשבתות, למזרח ירושלים ולבית-לחם וחברון. הערבים מטבעם ולפי המסורת שלהם מרבים במתן עמלות ולא כל סוחר יהודי מוכן או יכול להרשות לעצמו, כי הוא מוכר גם לאוכלוסייה המקומית, לתת עמלה כה גבוהה. לכן אנחנו חושבים שחובה על הוועדה להתליט בקריאה שניה ושלישית שאותו סעיף 7 האוסר גם מתן עמלה שיהיה ככתבו וכלשונו. אינני מקבל את דבריהם של מדריכי התיירות שאם תתיר הכנסת עמלה בשיעור של 10% הדבר יפתור את הבעיה. נכון שיהיה קשה מאד להוכיח את עצם המתן אך להוכיח את האחוז שניתן זה יהיה עוד יותר קשה.

לכן אנחנו כדיעה שצריך לקבל את הצעת החוק
להקצות את הטעון תיקון ולקבל את זה בהקדם

א. בירנבאום:

האפשרי.

ז. אייזנמן:

נאמרו פה דברים רבים שליליים ביחס לחוק. אני
רוצה להגיד שחוק החיירות שהוגש פה לוועדה הוא
חוק חיוני ממדרגה ראשונה. ישנן שלוש בעיות שמסחמנות ב-3 מישורים שונים:
(1) ההסדר בין הלקוח לבין נותן השירות. (2) הסדר הבעיות בין גורמי החיירות
השונים, כמו: בין המובילים לצחי-המלון, מורי-הדרך וכיו"ב. (3) הבעיות בין
נותני השירותים לממשלה. בכדי להסדיר את 3 קבוצות הבעיות האלה מוכרח להיות חוק.

חוק החיירות שהוצע פה אנחנו מחכים לו הרבה מאד
זמן ואינני מסכים עם מר דה-שליט שאומר שהיום מצב של שפל. אני חושב שממשלה
וכנסה צריכים לראות גם את העתיד ואני מאמין שעוד יבואו ימי פרוספריטי. עוד
יבואו זמנים של חוסר חדרים, של חוסר אוטובוסים וכו'. אנחנו צריכים להיות
מוכנים לתקופה הזאת. גם אם החוק יבוצע אחת ל-6 שנים הרי שהשגנו את המטרה.

ישנה בעיה נוספת שאי אפשר להשלים עמה והוא
תפסת מרובה לא תפסת. כל הכבוד לשר החיירות, אבל אנחנו לא נוכל להשלים שפקיד
שהסתכסך עם אחד הגורמים יוכל לפסול רשיון. שר החיירות לא יוכל לבחור מנגנון
שכולו חלטה. לכן אני סבור שהיועץ המשפטי של משרד החיירות תפס קצת מרובה. צריך
למעט בזכויות ששר החיירות יחן לכל מיני אנשים. וכבר נאמר פה שאין להוסיף עוד
מערכת שיפוט במדינה הזאת. צריך לדרוש שהחוק ינתן בידי בית המשפט הקיים במדינה
הזאת כדי שלא תהיה שרירות ושלא ינחנו דברים עקרוניים בידיים בלתי אחראיות.

א. גורן:

נשאלה שאלה האם עמלה הוא בכלל מעשי? - היום
דעתנו היא שהוא לגמרי לא מעשי. בעקבות מגעים
אחרונים שקיימנו עם משרד החיירות הביטול של סעיף זה הוא איננו מעשי. אני
מקבל שבמסגרות סגורות כמו "אגד" ו"דן" גזירה מרצון שחבוקר ע"י האנשים עצמם
ונציגיהם בחוץ המערכת יוכלו אמנם לא לפתור את הבעיה לגמרי אבל יוכלו כהחלט
להפחית את כמות התופעה הזאת - בחנאי שזה במסגרת החדבוחית רצונית. במסגרת
חוק זה לא ילך. הסכמנו לפני שבועות לקבל הצהרה של מנכ"ל משרד החיירות שמשך
החיירות ידאג לקיומם המכובד לאורך השנים של מורי-הדרך. וכחמורה אנחנו נגזור
על עצמנו איסור של קבלת עמלה. החבר שמשך החיירות לא יכול לעמוד בזה.

כמה חברים הארגון שלכם מונה?

היו"ר י. הורביץ:

למעלה מ-600 חברים מחוץ 900 שעוסקים בענף,
כולל הקואופרטיבים.

א. גורן:

מה משקל של העמלה בהכנסה הממוצעת?

ע. אמוראי:

זה חלוי במספר הקבוצה, מאיזה ארץ הם באו? -
אין ממוצע. האחוז יחסית הוא קטן אבל הוא מרכיב.

י. דגן:

ישנן בעיות מאד מעשיות. אינני סבור שמבחינה
מעשית חוק איסור עמלות יעמוד במבחן המציאות.
זה ענינו של ענף החיירות בארץ זה ענינו של הסוכן שהחייב יגיע לארץ ויקנה
כרטיס טיסה בארץ והמדריך גם מחוייב וגם רוצה למכור את זה לחייר. זו שירחה
זו עבודה רבה. הסוכן מפריש מהעמלה שלו אחוז קטן על המכירה הזאת.

א. גורן:

אחה אומר למה יש לענף החיירות ענין בזה.

היו"ר י. הורביץ:

אם זה נופל זה יפגע בחייר.

א. גורן:

י. דגן:

מתוך נסיון של עבודה אנחנו יודעים שלפעמים
סוכני הנסיעות מבטיחים לחייר הרים וגבעות
ומטילים על מורה-הדרך סיורים קשים מאד. הייתי אומר שבמוצע שעות העבודה של
מורה-דרך הם 10 שעות בחור אוטובוס - אם הוא רוצה לבצע טוב אח מה שהטילו עליו.
במסגרת הזאת קשה מאד לבצע קניות. אינני יודע אם למישהו מהאנשים פה היה ניחן
לשבת עם קבוצה שבאה מאמריקה - עם כל האידיש-אמאמא, שרוצים לקנות אח מלוא
הארץ והלחץ שיש על מורה-הדרך לבצע את הקניות. הלחץ הזה הוא לחץ שאי אפשר
לעמוד בו. החוק הזה מונע ממורה-הדרך לעצור במקומות נוחים.

ישנם מקומות מעטים בארץ שאחה יכול להעמיד
אוטובוס שיש שם שירותים ותנוח שיכולה להכיל 40 איש. נניח שהחוק הזה יחקבל
ומורה-הדרך מתוך רצון טוב לחייר רוצה לעמוד הרי שהוא כבר עובר על החוק.

היו"ר י. הרביץ:

אני מבין שאחה רוצה לומר שזו גזירה שהציבור
אינו יכול לעמוד בה - אנחנו מסוגלים לתפוס

את השיקול הזה. כל היחר זה מיוחד.

י. דה-שליט:

אני רוצה להסביר לחברי הוועדה: - (א) כל הענף
בנוי על עמלות. אתה יכול לקרוא לזה רווח.
(ב) לגבי אותן עמלות של מורי-דרך - היו ימים טובים שמורה-דרך היה מתבייש
לקבל עמלה והחזיר את הכסף. לאחר שהחייר הפציר בו עשו קופה וחרמו לאילן.
אני זוכר שבמשרד החיירות התלבטנו איך להתגבר על זה. ברוסיה ששם אסור לקחת
טיפים אין אחד שלא לוקח - ושם העונש עשוי להיות חמור מאשר כאן. אני רוצה
לומר שכל הענף בנוי על חבילה והחבילה מורכבת מהעמלות, או שאחה מוסיף על השכר
הנמוך - זה אוחו הדבר.

א. בירנבאום:

לדעחנו להכפיל ולהשליש את משכורתיהם זה יהיה
יותר זול למדינת ישראל. שנית - כאשר ידע
הסוחר שברגע שהוא מתלונן על מורה-הדרך עלולים לשלול לו את הרשיון, וכמו-כן
הוא לא יוכל למנוע ממנו תיירים שיכנסו לחנות, אז הוא יחלונן. כל נסיונות
ההחנדבות של מורי-הדרך לצמצם את העמלות נכשלו. אם לא יוחלט שאסור לקחת ולתח
לא יהיה מנוס והמצב של חוהו ובוהו יימשך בענף הזה.

ח. גבתון:

אני לא אכנס בשלב זה בחשובות מפורטות לסעיפים
השונים. אני רוצה לומר כמה דברים יסודיים
שעלו בוויכוח. קודם כל אני מודה למר אייזנמן שאמר בצורה משכנעת שהחוק לא
נועד לשנה אחת בלבד אלא לזמן רב והוא צריך לענות גם לתקופה של שפע וגם לתקופה
של שפל בחיירות. אולי לגבי תקופת שפל הוא לוקח בחסר, כי הוא נכתב תחת רושם
של בעיות בחקופת השפע. אם ישנן הצעות כיצד להתגבר על בעיות שהתעוררו בחקופה
של שפל - נקבל זאת בכרחה.

אני רוצה לומר שאי אפשר מצד אחד לטעון אל
חיכנסו בין הספק ליצרן - זה סוף הדמוקרטיה בישראל. ומצד שני לומר שיש חחרות
פרועה אז חיכנסו לעסק, אם אנחנו צריכים להיכנס לענין של חחרות פרועה של
בתי-מלון שמציעים מחירים לא נכונים, למשל, מלון בדרגה 4 מציע מחירים של מלון
מדרגה 2. אם כך צריך להיכנס לבעיות שבין היצרן והספק. לאור המצב שהתעורר
בזמן האחרון יש להשלים את החוק ולענות על הבעיות שהתעוררו. החוק מוכרח לענות
על תקופה של שפע מכיון שאז מתעוררות הבעיות והחייר הוא הסובל בעיקר.

מי כמוכם יודע שהחייר בא ל-10 ימים בלבד
וכאשר מרמים אוחו טוענים שאנחנו לא עושים שום דבר. אם הוא יצטרך ללכת לבית
משפט, אחם יודעים יפה שזו החחמקות, כי הוא לא יכול לחבוע מכיון שהוא מוכרח
לנסוע. הדבר היחידי שהוא יכול לעשות וגם זאת לא עושים, הוא לכתוב מכתב למשרד
החיירות. פה דובר על הענין שיש רק ענין של בית דין לעבודה אני רוצה לומר שיש
גם בית דין לתעבורה ושם יש פרוצדורה אחרת בזמן ריבוי תאונות. בענין החייר
בית המשפט לא יענה על הדברים האלה.

ח. גבחון:

מוכרחה להיות פרוצדורה הרבה יותר מהירה ופשוטה. אם יש לכם הצעה כיצד לדאוג לכך שהחוק לא ינוצל לרעה - אנחנו פתוחים לזה. איננו רוצים לעשות מזה עניין של שררה ולא ליח דין וליח דין.

בחוק הויכוח שהיה כאן הרבה מהסענות הכלליות שנשמעו ע"י החאחדות בחי-מלון וגורמים אחרים בחיירות הוכיחו שיש ~~משהו~~ בחוק הזה.

בעניין של עמלות - סעיף 7 מדבר על עמלה ולא על-טיפ. בחקופה של שפע הגענו לעמלה של 25% - זה פשוט גזל של החייר. הדבר מדובר בחנויות. מה יכולים לעשות הסוחרים? - הם אומרים: פרנסחנו חלויה בכך אם אוטובוס החיירים יעבור משם או לא. אז ישנו סוחר שנוחן עמלה של 10% בא סוחר שני ונוחן 15% והשלישי נוחן 25%. בהחלה חשבנו שאולי הפחרון של 10% יפחור אח הבעיה. עכשיו אני רואה שאי אפשר להחגבר על הבעיה ויש צורך בחוק הזה שאוסר גם נחינה ולא רק לקיחה.

עכשיו בעניין הטענה שמנכ"ל משרד החיירות הבטיח להסדיר את משכורחם של מורי-הדרך ולא עמד בזה - זה לא היה כך. חוק החיירות הוא הזדמנות להסדיר את העניין בשני כיוונים: גם ביטול העמלה וגם הבטחת שכר נאוח למורי-הדרך. לא אמרתי שאני אפחור אח זה בהבל פי אלא אמרתי שהחוק הוא הזדמנות לכך ועל זה אחם צריכבם להציע הצעות מעשיות. המשכורות והתנאים של מורי-הדרך כבר מושכנו ע"י סוכן החיירים בארה"ב. כך שאין לדבר הזה סוף. אם לא נעשה לזה סכר לא יהיה לזה סוף.

הישיבה ננעלה בשעה 15.00